

Projektkontoret
BV
6. maj 2008

Notat

Om prisudviklingen på fødevarer set i sammenhæng med udviklingen i sociale ydelser

I forlængelse af fattigdomsundersøgelsen opstår spørgsmålet, hvorledes den senere tids angivelige prisstigninger på fødevarer spiller ind på de fattiges forbrugsmuligheder.

I nedenstående tabel 1 er vist stigningen i udvalgte sociale overførselsindkomstydelser fra 2007 til 2008:

Tabel 1. Sats for udvalgte sociale ydelser i 2007 og 2008

Ydelse	2007 Kr.	2008 Kr.	Stigning i pct.
Bruttokontanthjælp, forsørgere o. 25 år. mdl. ydelse	11.904	12.249	2,90
Bruttokontanthjælp, enlige o. 25 år. mdl. ydelse	8.959	9.219	2,90
Bruttostarhjælp, enlige o. 25 år. mdl. ydelse.	5.773	5.940	2,89
Sygedagpenge, højeste sats ugentlig ydelse	3.415	3.515	2,93
Førtidspension, mdl. Ydelse	14.803	15.232	2,90

Kilde: NIS-Lovsystem

Satserne for kontanthjælp og førtidspension er fra 2007 til 2008 steget med 2,9 pct. mens sygedagpengene er steget med 2,93 pct. Starthjælpen er steget 2,89 pct.

Som det fremgår af nedenstående tabel 2 er priserne, målt ved Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks fra januar 2007 til marts 2008 gennemsnitligt steget med 4,6 pct. Fødevarer under ét er steget med i alt 7 pct. i den omhandlede periode, idet indekstallet er vokset fra 113,1 i januar 2007 til 121,7 i marts 2008

En enkelt fødevarergruppe – brød og kornprodukter - er steget med 14,4 pct., drikkevarer med 7,4 pct. mens de øvrige udvalgte fødevarergrupper har undergået en lavere stigning, fra 0,6 pct. prisstigning på kød til 4,4 pct. prisstigning på frugt.

Prisstigningerne på fødevarer er altså generelt højere end stigningen i de sociale ydelser, som typisk udgør indtægtsgrundlaget for personer, som ligger under fattigdomsgrænsen

Projektkontoret

BV

6. maj 2008

Tabel 2. Udvikling i forbrugerprisindekset og indeks for udvalgte fødevarergrupper

	Indekstal		Stigning i pct.
	jan-07	mar-08	
Forbrugerprisindeks i alt	112,40	117,60	4,63
Fødevarer i alt	113,10	121,70	7,60
Brød og kornprodukter	118,00	135,00	14,41
Kød	108,00	108,70	0,65
Frugt	115,50	120,60	4,42
Grønsager	118,90	121,60	2,27
Andre fødevarer	109,30	116,10	6,22
Ikke-alkoholiske drikke (kaffe, te, sodavand o.lign)	114,70	123,20	7,41

Kilde: Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks

For at illustrere virkningen af, at indkomsten ikke stiger i samme takt som fødevarerpriserne er i tabel 3 vist et scenario, der illustrerer dette. Brugte man f.eks. 2.000 kr. om måneden på fødevarer i 2007, vil dette være steget til 2.152 kr. i 2008 for den samme mængde fødevarer. I 2007 udgjorde forbruget således 16,8 pct. af en kontanthjælpsmodtagers (over 25 år) forsørgelsesgrundlag, mens det er steget til 17,6 pct. i 2008. Steg kontanthjælpen med samme takt som fødevarerne ville andel fortsat være den samme. Flere eksempler kan ses i tabel 3.

Tabel 3. Scenarier der viser udviklingen i forbrugets andel af indtægten fra 2007- 2008

	2.007	2.007	2.007	2.007	2.008	2.008	2.008	2.008
	Indtægt Kr.	Forbrug Kr.	Forbrug Pct.	Restbeløb Kr.	Indtægt Kr.	Forbrug Kr.	Forbrug pct.	Restbeløb Kr.
Bruttokontanthjælp, forsørgere o. 25 år. mdl. ydelse	11.904	2.000	16,8	9.904	12.249	2.152	17,6	10.097
Bruttokontanthjælp, enlige o. 25 år. mdl. ydelse	8.959	2.000	22,3	6.959	9.219	2.152	23,3	7.067
Bruttostarthjælp, enlige o. 25 år. mdl. ydelse	5.773	2.000	34,6	3.773	5.940	2.152	36,2	3.788
Sygedagpenge, højeste sats ugentlig ydelse	3.415	2.000	58,6	1.415	3.515	2.152	61,2	1.363
Førtidspension, mdl. ydelse	14.803	2.000	13,5	12.803	15.323	2.152	14,0	13.171

Kilde: NIS-Lovsystem og Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks

Afhængig af den enkelte borgers faktiske forbrugssammensætning kan udhulingen af indkomstgrundlaget være større eller mindre end i det viste scenario. For familier, hvor brød og kornprodukter udgør en relativ stor andel af fødevarerforbruget, vil udhulingen være størst.

Set i forhold til debatten om fattigdomsgrænsen vil stigningen i fødevarerpriser betyde, at fattigdomsgrænsen vil stige, dog forudsat, at ingen af de andre poster i fattigdomsgrænsen falder. F.eks. telefonudgifter, fagforeningskontingent mv. Og så længe de offentlige overførelsesindkomster stiger mindre end fødevarerne vil det betyde, at vi vil kunne forvente at

Projektkontoret

BV

6. maj 2008

flere personer på offentlige overførelsesindkomster vil falde under fattigdomsgrænsen og dermed blive betegnet som fattige. Alt andet lige.